

PRAKTIKË E SUKSESSHME ROUBAIX ZÉRO DÉCHET

Paraqitur nga: EURAKOM

CIRCULAR
ALBANIA
TOURISM

Co-funded by the
European Union

SEKSIONI 1: INFORMACION BAZË

- Titulli i Praktikës më të Mirë: Roubaix Zéro Déchet
- Faqja e internetit <https://www.roubaixzerodechet.fr/maison-de-leconomie-circulaire-et-du-zero-dechet/presentation/>
- Lidhjet e Rrjeteve Sociale: <https://www.instagram.com/roubaixzerodechet/?hl=fr>
- Vendndodhja: Roubaix (France)

SEKSIONI 2: PËRMBLEDHJE E PRAKTIKËS

• Përshkrim i shkurtër i praktikës:

“Commerçants Zéro Déchet” në Roubaix është një program lokal dhe praktik që ndihmon dyqanet, kafenetë, restorantet dhe biznese të tjera të reduktojnë mbeturinat përmes një liste të qartë dhe progresive të angazhimeve. Tregtarët pjesëmarrës zbatojnë masa të thjeshta dhe të zbatueshme, duke filluar nga blerja e paketimeve të hapura dhe të ripërdorshme, shmangia e artikujve njëpërdorimësh, preferimi i sistemeve për ripërtëritje/riparim, përmirësimi i ndarjes së mbetjeve në hapësirat e pasme, dhe vendosja e mënyrave për vlerësimin e mbetjeve ushqimore (si kompostimi apo shmangia e tyre).

Për shembull, dymbëdhjetë angazhimet për restorantet janë:

1. Informimi i klientëve për të rritur ndërgjegjësimin.
2. Pjesëmarrja në ngjarje të lidhura me Zéro Déchet (Zero Mbetje).
3. Kufizimi i paketimit gjatë blerjes së produkteve.
4. Paketimi i produkteve apo mallrave është i ripërdorshëm.
5. U siguron klientëve paketimin që nuk është i ripërdorshëm (kuti kartoni, etj.)
6. Kufizon humbjen e ushqimit.
7. Kufizon paketimin ose pajisjet njëpërdorimshme dhe u ofron alternativa të ripërdorshme.
8. Kufizon artikujt njëpërdorimësh.
9. Shmang plastikën për paketimin dhe përdor materiale miqësore me mjedisin, të riciklueshme dhe të kompostueshme.
10. Ndalon hedhjen e artikujve të përdorur në tualet.
11. Kujdeset për ndarjen e mbetjeve për t'i bërë më të lehta për ripërdorim dhe riciklim.
12. Implementojnë një sistem për riciklimin e mbetjeve organike.

Etiketa jepet si një proces i drejtuar nga komuniteti: angazhimet përshtaten për çdo sektor, veprimet promovohen publikisht, dhe më të angazhuarit mund të arrijnë nivelin “ekspert”. Iniciativa kombinon mbështetje teknike, rritje ndërgjegjësimi dhe mësim nga bashkëmoshatarët, në mënyrë që tregtarët të testojnë zgjidhje, të shpërndajnë përvojat që funksionojnë dhe të komunikojnë përparimin e tyre me klientët. Objektivat janë të reduktojnë mbeturinat që në burim, të mbajnë materialet në përdorim më gjatë përmes ripërdorimit ose riparimit, të shmangin mbetjet organike nga hedhja në mjedis, dhe të bëjnë reduktimin e mbetjeve një vlerë të dukshme për biznesin që forcon ekonominë lokale qarkulluese dhe besimin e klientëve.

- **Periodha e Implementimit:** 2015 - në vazhdim
- **Statusi:**

☐ I Planifikuar ☐ Fazë Pilotimi ☐ Implementuar Plotësisht ☒ Në vazhdim dhe zhvillim

• Fushat Tematike të Trajtuara:

- ☐ Nga Ferma në Tavolinë /Sistemet e Qëndrueshme Ushqimore
- ☒ Menaxhimi i Mbetjeve
- ☐ Efikasiteti i Burimeve
- ☐ Tjetër: _____

- **Përshkruani se si praktika përshtatet me Fushat Tematike të zgjedhura.**

Etiketa "Commerçants Zéro Déchet" e Roubaix përshtatet me temën e Menaxhimit të Mbetjeve duke u marrë me mbeturinat në çdo fazë: blerje, shërbim ndaj klientit, kuzhinë dhe zonat e stafit, si dhe mënyrën e hedhjes së produkteve. Lista e kontrollit inkurajon bizneset të reduktojnë paketimin që në burim (blerje me shumicë, përdorim i kontejnerëve të ripërdorshëm dhe sisteme mbushjeje), të eliminojnë artikujt njëpërdorimësh dhe të zëvendësojnë enët e shërbimit të përdorimit të njehershëm me alternativa të ripërdorshme. Duke kombinuar reduktimin në burim, ripërdorimin, ndarjen e saktë dhe vlerësimin organik, etiketa transformon menaxhimin tradicional të mbeturinave në një strategji proaktive të ekonomisë qarkulluese që ul kostot e hedhjes, zvogëlon emetimet e gazrave serë dhe mban materialet në qarkullim lokal.

- **Shpjegoni se si ky aktivitet përshtatet me sektorin e turizmit.**

Marka "Commerçants Zéro Déchet" lidhet drejtpërdrejt me sektorin e turizmit sepse dyqanet, restorantet, kafenetë dhe bizneset e mikpritjes janë në vijën e parë të përvojës së vizitorëve. Turistët gjithnjë e më shumë kërkojnë destinacione që tregojnë përgjegjshmëri mjedisore, dhe menaxhimi i mbetjeve shpesh është masa më e dukshme e qëndrueshmërisë. Duke adoptuar praktika zero mbetje, si reduktimi i paketimit, ofrimi i alternativave të ripërdorshme, klasifikimi i saktë i mbetjeve ose kompostimi i mbetjeve ushqimore, bizneset me këtë markë jo vetëm që reduktojnë gjurmën e tyre mjedisore, por gjithashtu komunikojnë vlerat dhe angazhimin e tyre ndaj turistëve dhe klientëve. Marka gjithashtu krijon një identitet të përbashkët në qytet, duke lejuar turistët të identifikojnë dhe mbështesin lehtësisht bizneset me vetëdije mjedisore. Në këtë mënyrë, Roubaix përdor reduktimin e mbetjeve jo vetëm si një masë mjedisore, por edhe si një mjet për të përmirësuar imazhin e saj si një destinacion turistik të qëndrueshëm.

- **Cila është vlera mësimore që kjo praktikë ofron për trajnimin e AFP, zhvillimin e kurikulave ose ndërtimin e kapaciteteve të profesionistëve?**

Marka "Commerçants Zéro Déchet" ofron një vlerë të madhe mësimore për trajnimin e AFP dhe zhvillimin profesional, sepse e shndërron një qëllim abstrakt si qëndrueshmëria në një listë të qartë dhe të detajuar hapi pas hapi. Për studentët dhe trajnerët, punimi me një kornizë të tillë e bën një çështje të ndërlikuar si reduktimi i mbetjeve të kuptueshme dhe të zbatueshme. Ata mësojnë si të vlerësojnë praktikatat aktuale, të identifikojnë fushat që mund të përmirësohen dhe të zbatojnë ndryshime të vogla por me ndikim në aktivitetet e tyre të përditshme. Për trajnerët, lista e kontrollit ofron një mjet të gatshëm pedagogjik që mund të shtohet në kurse për mikpritjen, shitjet me pakicë, ose menaxhimin e turizmit. Ajo gjithashtu pasqyron realitetet profesionale, pasi bizneset duhet gjithnjë e më shumë të përmbushin kërkesat për certifikata mjedisore dhe të komunikojnë besueshmërinë e qëndrueshmërisë të klientët. Duke praktikuar me mjete të tilla të strukturuar, nxënësit zhvillojnë aftësi për zgjidhjen e problemeve, menaxhimin e projekteve dhe raportimin, të cilat mund të transferohen drejtpërdrejt në vendin e tyre të ardhshëm të punës.

SEKSIONI 3: SFIDAT DHE PËRSHTATJA ME PARIMET E EKONOMISË QARKULLUESE

- **Cilat sfida ose pengesa u adresuan (bazuar në gjetjet e raportit)?**

- ☒ Menaxhimi dhe hedhja e mbetjeve
- ☒ Përdorimi i energjisë/burimeve
- ☐ Kufizimet e infrastrukturës
- ☐ Sezonaliteti
- ☒ Hendekët në aftësi dhe kapacitete
- ☒ Ndërgjegjësim i ulët për Ekonominë Qarkulluese
- ☒ Rezistenca ndaj ndryshimeve në sjellje
- ☒ Kufizimet financiare
- ☐ Tjetër: _____

• Si u kapërcyen këto sfida?

Marka "Commerçants Zéro Déchet" trajton sfidat përmes masash të synuara dhe praktike. Ajo e vendos menaxhimin dhe hedhjen e mbetjeve si një prioritet. Kjo praktikë ofron një zgjidhje financiare tërheqëse për bizneset që shpesh përballen me kosto të larta të hedhjes dhe mundësi të kufizuara për të reduktuar mbetjet, duke përfshirë mungesën e trajnimit dhe informacionit për ekonominë qarkulluese dhe mënyra më të gjelbra për të hedhur mbetjet. Lista e kontrollit ofron veprime të qarta si paketimi ripërdorshëm, kompostimi dhe përmirësimi i sistemeve të klasifikimit që ndihmojnë në reduktimin e mbetjeve që shkojnë në grumbullues, duke i kthyer ato në një burim të ri. Në lidhje me burimet, shumë biznese të vogla nuk kanë strategji për të reduktuar konsumimin e energjisë ose ujit, por kjo markë dhe lista e kontrollit e organizuar inkurajojnë hapa konkretë si pajisjet e efikase ekologjike, reduktimi i artikujve njëpërdorimësh dhe ofrimi i ujit nga rubineti në vend të ujit në shishe, duke bërë që kursimet e burimeve të jenë të matshme dhe realiste. Në fund, për sa i përket hendekëve në aftësi dhe kapacitete, stafi dhe menaxherët mund të mos kenë trajnim për qëndrueshmërinë. Iniciativa ofron udhëzime, shembuj dhe mbështetje nga ekspertët bashkiakë, duke e transformuar qëndrueshmërinë në një grup aftësish. Kjo ndihmon në ndërtimin e ndërgjegjësimit dhe kompetencës, duke fuqizuar bizneset të veprojnë. Lista e organizuar e kontrollit e bën të lehtë implementimin e parimeve të qëndrueshmërisë dhe ekonomisë qarkulluese në një biznes, edhe për profesionistët që nuk janë të trajnuar në fushat përkatëse. Duke kombinuar veprime të vogla dhe të arritshme me mbështetje bashkiake, ky program i transformon barrierat në mundësi për praktika qarkulluese afatgjata.

• Cilat strategji të ekonomisë qarkulluese trajton kjo praktikë?

- ☒ Reduktimi / ripërdorimi / riciklimi i mbetjeve
- ☐ Energjia e rinovueshme / efikasiteti i energjisë
- ☒ Kursimi i ujit
- ☒ Dizajni qarkor i produkteve/ shërbimeve
- ☐ Sistemet e qëndrueshme ushqimore / zinxhirët e shkurtër të ushqimit
- ☒ Certifikatat ekologjike ose standardet e gjelbra
- ☐ Riparimi, rinovimi, ose ripërdorimi i infrastrukturës / mobiljeve
- ☐ Mjetet digjitale për qarkullueshmërinë ose qëndrueshmërinë

• Përshkruani pse kjo praktikë mund të konsiderohet si një 'praktikë më e mirë' dhe si kontribuon në një ose më shumë parime të ekonomisë qarkulluese:

Kjo iniciativë mund të konsiderohet si një "praktikë më e mirë" sepse ofron një metodë të strukturuar, të ripërsëritshme dhe të provuar për të inkuoruar ekonominë qarkulluese në aktivitetet e përditshme të biznesit. Ndryshe nga politikat abstrakte, ajo e shndërron qëndrueshmërinë në dymbëdhjetë angazhime të qarta dhe praktike, të cilat janë të aksesueshme për dyqane të vogla, kafene, restorante dhe biznese mikpritjeje. Kjo e bën qasjen përfshirëse dhe të shkallëzueshme, cilësi që përcaktojnë një praktikë më të mirë. Iniciativa kontribuon drejtpërdrejt në disa parime të ekonomisë qarkulluese. Së pari, ajo ka prioritet parandalimin dhe ripërdorimin e mbetjeve, duke inkurajuar bizneset të eliminojnë paketimin njëpërdorimësh, të promovojnë enë të ripërdorshme dhe të organizojnë shitje me shumicë. Për shembull, disa restorante në Roubaix, si Coopérative Barka, organizojnë gjithashtu workshop-e me banorët, si një workshop në mars 2025 mbi kompostimin.

• Përshkruani pse kjo praktikë mund të konsiderohet si novative. Cila qasje e re, krijuese ose e pashfrytëzuar sjell vlerë të shtuar në zhvillimin e turizmit qarkullues?

Marka është inovative sepse e transformon një sfidë të kompleksitetit të qëndrueshmërisë në një kornizë të strukturuar, të veprueshme dhe të matshme për bizneset. Ndryshe nga udhëzimet tradicionale për menaxhimin e mbetjeve, ajo ofron një listë kontrolli të qartë, të përshtatur për sektorin, duke e bërë praktikën zero mbetje të prekshme dhe të arritshme për kafene të vogla, restorante, hotele dhe dyqane. Programi, i cili kombinon mbështetje nga bashkia, mësim kolektiv dhe dukshmëri publike, jo vetëm që inkurajon ndryshimin, por e shpërblen atë me njohje, duke krijuar stimuj pozitivë socialë dhe ekonomikë. Për sektorin e turizmit, inovacioni qëndron në mënyrën se si e kthen përgjegjshmërinë mjedisore në një aset që përballlet drejtpërdrejt me vizitorët. Turistët gjithnjë e më shumë kërkojnë përvoja autentike dhe ekologjike, dhe bizneset që shfaqin markën sinjalizojnë angazhimin e tyre për qëndrueshmërinë. Falë listës së thjeshtë të kontrollit, është e lehtë për konsumatorët të kuptojnë për çfarë qëndron marka, pasi shpesh konsumatorët mbeten të shkëputur nga kuptimi i vërtetë i markave dhe nga kriteret që bizneset duhet të plotësojnë për të marrë një eti. Fakti që bashkia promovon iniciativën ndihmon në krijimin e një identiteti të fortë, të cilit banorët lokalë dhe klientët i janë bashkuar me kalimin e kohës dhe që mbështet ndryshimin e sjelljes brenda komunitetit të përgjithshëm.

SEKSIONI 4: BASHKËPUNIMI

- **Përshkruani çdo bashkëpunim që ka qenë i përfshirë në zhvillimin e kësaj praktike. A ka përfshirë kjo praktikë autoritetet lokale ose grupe të tjera?**

Kjo iniciativë është një shembull i fuqishëm i bashkëpunimit publik-privat në zbatimin e ekonomisë qarkulluese. Programi drejtohet nga bashkia përmes Mission d'Économie Circulaire, e cila ofron udhëzime, mbështetje teknike dhe monitorim për bizneset, duke promovuar gjithashtu ndërgjegjësimin dhe njohjen brenda komunitetit. Bashkitë mund të ndihmojnë në lehtësimin e trajnimeve, të ndihmojnë në përshtatjen e listës së dymbëdhjetë pikave për sektorë të ndryshëm dhe të ofrojnë dukshmëri për tregtarët pjesëmarrës, duke krijuar si besueshmëri ashtu edhe stimuj për miratimin. Nga ana private, dyqanet, kafenet, restorantet dhe shoqatat e prodhimit si Coopérative Baraka zbatojnë aktivisht angazhimet, duke eksperimentuar me paketim të ripërdorshëm, vlerësimin e mbetjeve të ushqimit dhe masa të tjera zero mbetje. Njohuritë e tyre praktike dhe reagimet ndihmojnë në rafinimin e listës së kontrollit dhe demonstrojnë realizueshmërinë e saj. Ky partneritet mes aktorëve publikë dhe operatorëve privatë siguron që iniciativa të mbështetet si teknikisht ashtu edhe socialisht, duke maksimizuar ndikimin në turizmin qarkullues dhe reduktimin e mbetjeve lokale. Përtej metrikeve mjedisore, marka ka forcuar rrjetet lokale, ka rritur dukshmërinë dhe besueshmërinë për bizneset ekologjike dhe ka krijuar një kulturë të ekonomisë qarkulluese brenda komunitetit. Së bashku, këto tregues dëshmojnë efektivitetin, ripërsëritshmërinë dhe ndikimin e iniciativës.

SEKSIONI 5: REZULTATET DHE RIPËRSËRITSHMËRIA

- **Cilat rezultate ose konkluzione të matshme u arritën?**

Që nga krijimi i saj në vitin 2015, iniciativa "Commerçants Zéro Déchet" në Roubaix ka arritur rezultate të qarta dhe të matshme që tregojnë suksesin e saj. Që në fillim, programi ka evoluar në një përpjekje më të gjerë për të ndihmuar në zhvillimin e ekonomisë qarkulluese, mbështetur nga autoritetet lokale, siç duket nga krijimi i shërbimit "Mission d'Économie Circulaire" në vitin 2017. Ky shërbim ka për qëllim të lehtësojë rritjen e mundësive ekonomike me ndikim të ulët mjedisor, të krijojë vende pune dhe të ketë vlerë të lartë sociale. E gjithë kjo buron nga angazhimi politik i bashkisë për "nxitjen e zhvillimit të ekonomisë qarkulluese", siç shpjegohet në faqen e tyre të internetit. Programi ka pësuar një rritje të vazhdueshme dhe sot 64 dyqane dhe biznese mbajnë markën Commerçants Zéro Déchet, duke treguar një adoptim të gjerë në sektorët e shitjes me pakicë dhe mikpritjes të qytetit. Struktura mbështetëse e bashkisë, Mission d'Économie Circulaire, u krijua në vitin 2017 me një anëtar të stafit dhe tani ka tre profesionistë, duke reflektuar rritjen e shkallës dhe angazhimit institucional.

- **Pse është kjo praktikë e rëndësishme në kontekstin turistik shqiptar?**

Marka "Commerçants Zéro Déchet" në Roubaix dhe listat e përgatitura të kontrollit që ajo ofron për dyqane dhe biznese të ndryshme mund të jenë të rëndësishme për kontekstin turistik shqiptar, sepse ofron një kornizë të thjeshtë dhe të strukturuar për implementimin e praktikave zero mbetje, që mund të ndihmojë në adresimin e mundësive të trajnimit për profesionistët e mikpritjes. Lista e dymbëdhjetë pikave e shpërndan sfidën e qëndrueshmërisë në hapa të menaxhueshëm, duke e bërë më të lehtë për stafin dhe menaxherët të kuptojnë dhe të veprojnë mbi reduktimin e mbetjeve, efikasitetin e burimeve dhe vlerësimin e mbetjeve të ushqimit. Më e rëndësishmja, masat janë me kosto të ulët dhe teknologji të ulët, duke kërkuar një investim minimal, që është e përshtatshme për hotelet e vogla, shtëpitë e mikpritjes, restorantet dhe kafetë që janë të zakonshme në Shqipëri. Meqenëse lista e kontrollit është një kornizë fleksibël dhe jo një grup rregullash të ngurta, ajo mund të përshtatet me realitetet lokale, si furnizuesit e disponueshëm, kontekstet urbane dhe rurale, ose praktikat kulturore për mbetjet dhe riciklimin. Zbatimi i kësaj qasjeje mund të ndihmojë bizneset shqiptare të pozicionohen si të ndërgjegjshme për mjedisin, të rrisin tërheqjen për turistët dhe të trajnojnë profesionistët e ardhshëm në parimet e ekonomisë qarkulluese që nga arsimi i hershëm profesional. Po ashtu, është një mënyrë e provuar për të rritur ndërgjegjësimin për nevojën e menaxhimit më të mirë të mbetjeve dhe përfitimet e ekonomisë qarkulluese te konsumatorët, duke sjellë ndryshime të sjelljes te ata. Kjo krijon një dinamikë ndërmjet bizneseve që punojnë së bashku për të shkuar në një drejtim që përfiton sektorin si tërësi.

- **Cili është potenciali i kësaj praktike për zgjerim të mëtejshëm? Si mund të aplikohet ose adaptohet në destinacione të tjera turistike apo biznese të tjera në Shqipëri?**

Marka dhe listat e kontrollit mund të përshtaten në kontekstin shqiptar dhe kanë një potencial të fortë për zgjerim në destinacione të ndryshme turistike të Shqipërisë. Ky qasje e bazuar në lista kontrolli është e shkallëzueshme dhe e përshtatshme: hotelet e vogla, kafetë, restorantet, dyqanet dhe bizneset e agroturizmit mund të zbatojnë masat sipas madhësisë, vendndodhjes dhe burimeve të disponueshme. Në zona urbane, veprime si blerja me shumicë, përdorimi i paketimeve të ripërdorshme dhe përmirësimi i klasifikimit mund të zbatohen edhe në hapësira të kufizuara, ndërsa bizneset në zona rurale ose bregdetare mund t'i kombinojnë këto masa me vlerësimin e mbetjeve të ushqimit, kompostimin ose partneritetet me fermerat lokalë. Natyrshmëria modulare e listës së kontrollit lejon që ajo të ri-përpunohet për kontekstin shqiptar, duke reflektuar zinxhirët e furnizimit lokal, normat kulturore dhe kërkesat rregullative. Duke e integruar atë në trajnimin profesional, shkollat profesionale dhe programet e mikpritjes mund të përgatisin studentët për të adoptuar dhe promovuar këto praktika. Adoptimi i gjerë do të krijonte një rrjet biznesesh të përgjegjshme me mjedisin (ashtu si në Roubaix), duke forcuar ciklet lokale të ekonomisë qarkulluese dhe duke përmirësuar ofertën turistike të Shqipërisë duke e bërë qëndrueshmërinë një karakteristikë të dukshme dhe tërheqëse.

- **Çfarë këshille do t'u jepni atyre që duan të zbatojnë një iniciativë të ngjashme?**

Për bizneset që duan të implementojnë një iniciativë të ngjashme, çelësi është të filloni me një kornizë të qartë dhe të strukturuar që ndan sfidat e qëndrueshmërisë në hapa të realizueshëm, siç është lista e dymbëdhjetë pikave e Roubaix. Gjithashtu, është e rëndësishme të identifikoni masat më të realizueshme në përputhje me madhësinë dhe sektorin e biznesit, duke u fokusuar fillimisht në masat me kosto të ulët dhe ndikim të lartë, si reduktimi i paketimeve për përdorim të vetëm, përmirësimi i klasifikimit dhe krijimi i mundësive për vlerësimin e mbetjeve të ushqimit. Partneritetet me autoritetet lokale, ekspertët e ekonomisë qarkulluese, shoqatat lokale ose bizneset e ngjashme mund të ofrojnë këshilla, kredibilitet dhe vizibilitet. Së fundi, është thelbësore të monitorohet përparimi dhe të festohen sukseset për të motivuar adoptimin. Krijimi i niveleve të ndryshme për të shpërblyer arritjet, siç janë dy nivelet e certifikimit që Roubaix jep për bizneset, mund të stimulojë përfshirjen dhe të motivojë bizneset të përmirësojnë regjistrin e tyre të menaxhimit të mbetjeve.

MES ENGAGEMENTS ZÉRO DÉCHET
RESTAURANT

COMMUNIQUER POUR MOBILISER

- ☒ J'INFORME LA CLIENTÈLE POUR MIEUX LA SENSIBILISER
- ☐ JE PARTICIPE À DES ÉVÉNEMENTS EN LIEN AVEC LE ZÉRO DÉCHET

RÉDUIRE SES DÉCHETS DANS SON APPROVISIONNEMENT

- ☐ JE LIMITE LES EMBALLAGES DANS L'APPROVISIONNEMENT DE MES PRODUITS
- ☐ LES EMBALLAGES DE MES PRODUITS OU MATIÈRES PREMIÈRES SONT CONSIGNÉS

RÉDUIRE SES DÉCHETS FACE À LA CLIENTÈLE

- ☐ JE METS À DISPOSITION DE MES CLIENTS LES EMBALLAGES NON CONSIGNÉS (CARTONS,...).
- ☒ JE LIMITE LE GASPILLAGE ALIMENTAIRE
- ☒ JE LIMITE LES « USTENSILES / EMBALLAGES » À USAGE UNIQUE, ET PROPOSE DES ALTERNATIVES LAVABLES
- ☐ JE LIMITE LES UNIDOSÉS
- ☐ J'ÉVITE LE PLASTIQUE DANS MES EMBALLAGES, J'UTILISE DES MATÉRIAUX ÉCOLOGIQUES, RECYCLABLES, COMPOSTABLES
- ☐ JE SUPPRIME LE JETABLE DANS LES TOILETTES

RECYCLER SES DÉCHETS

- ☒ JE VEILLE À BIEN TRIER MES DÉCHETS POUR MIEUX LES RECYCLER ET LES VALORISER
- ☐ JE METS EN PLACE UNE VALORISATION DE MES DÉCHETS ALIMENTAIRES

Plus d'infos sur www.roubaixzerodechet.fr

MES ENGAGEMENTS ZÉRO DÉCHET
HÔTEL, CHAMBRES D'HÔTES

COMMUNIQUER POUR MOBILISER

- ☒ J'INFORME LA CLIENTÈLE POUR MIEUX LA SENSIBILISER
- ☐ JE PARTICIPE À DES ÉVÉNEMENTS EN LIEN AVEC LE ZÉRO DÉCHET

A L'ACCUEIL

- ☐ JE RÉDUIS LES IMPRESSIONS ET PRIVILÉGIE LES ENVOIS PAR MAIL
- ☐ JE SUPPRIME LE JETABLE DANS LES TOILETTES

DANS LES CHAMBRES

- ☐ POUR LE NETTOYAGE, JE LIMITE LES DÉCHETS
- ☐ JE SUPPRIME LES UNIDOSÉS ET LE PLASTIQUE

AU PETIT DÉJEUNER

- ☐ JE LIMITE LES EMBALLAGES DANS L'APPROVISIONNEMENT DE MES PRODUITS
- ☐ LES EMBALLAGES DE MES PRODUITS OU MATIÈRES PREMIÈRES SONT CONSIGNÉS
- ☐ JE LIMITE LE GASPILLAGE ALIMENTAIRE
- ☒ JE LIMITE LES « USTENSILES / EMBALLAGES » À USAGE UNIQUE, ET PROPOSE DES ALTERNATIVES LAVABLES
- ☒ JE LIMITE LES UNIDOSÉS
- ☒ J'ÉVITE LE PLASTIQUE DANS MES CONTENANTS, JE PRIVILÉGIE LE RECYCLABLE OU COMPOSTABLE

RECYCLER SES DÉCHETS

- ☒ JE VEILLE À BIEN TRIER MES DÉCHETS POUR MIEUX LES RECYCLER ET LES VALORISER
- ☐ JE METS EN PLACE UNE VALORISATION DE MES DÉCHETS ALIMENTAIRES
- ☐ JE METS À DISPOSITION DE MES CLIENTS LES EMBALLAGES NON CONSIGNÉS (CARTONS ETC)

Plus d'infos sur www.roubaixzerodechet.fr

Project Partners

**Dhoma e Tregtisë
& Industrisë Tiranë**
Chamber of Commerce and Industry of Tirana

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Project N°101182855

Co-funded by the
European Union

CIRCULAR
ALBANIA
TOURISM

Project N°101182855

Co-funded by the
European Union

